

Gesprek met Groene Poort 1 juni 2021

Aanwezig namens Groene Poort:

Margriet Goos, Gert Jan v/Veen, Arienne Heemstra en Mirjam van Dijk

Namens gemeente Zwolle:

Doesjka Majdandzic en Enita Bouwhuis

Tijdens deze sessie worden besproken:

- We starten met een voorstelrondje
- Groene Poort: het algemene beeld is dat Groen in de Kamperpoort op de laatste plaats komt. Groen dient van te voren worden ingepland. Het wordt nu gezien als een onderschoven kindje. Als voorbeeld wordt de Nachtegaalstraat genoemd, dat wordt ervaren als erg versteend, ondanks de nieuwbouw.
- Doesjka: Klimaatadaptatie staat nu hoog op de agenda en krijgt ook een belangrijke plek in de Omgevingsvisie. Hier moet in de Nieuwe Veemarkt ook ruimte voor worden gemaakt. Vaak gaat dat gepaard met groen.
- Doesjka wijst op de Groene Batenplanner. Dit is een rekentool die het RIVM aan het ontwikkelen is om de baten uit te rekenen van investeringen in groen. De Nieuwe Veemarkt is hiervoor een van de pilotprojecten. De tool is mogelijk in september/oktober beschikbaar.
Via deze tool is het goed inzichtelijk te maken wat groen oplevert en kan bijdragen aan de discussie. Doesjka merkt al een omslag in het denken. Groen is nodig in de leefomgeving, zeker in een gebied waar veel mensen wonen.
- Een andere transitie die speelt is het anders denken over mobiliteit. De mobiliteitsvisie gaat uit van het STOMP-principe. Dit betekent dat de auto's zoveel mogelijk aan de randen geparkeerd worden en dat fietsers en voetgangers voorrang krijgen in het ontwerp. Door de auto's aan de randen te houden, ontstaat er mogelijk ook meer ruimte voor groen in de straten.

Toelichting scenario's:

- Doesjka geeft aan na 20 april 2021 (de sessie met de Vrienden voor de Veemarkt) aanvullende gesprekken te hebben gevoerd, onder andere met het Natuurplatform en de Milieuraad.
- Doel van de scenario's is om te komen tot randvoorwaarden waaraan de ontwikkeling moet voldoen. En om het gesprek te voeren over welke keuzes gemaakt moeten worden.
- De drie scenario's zijn

1: Thuis in de Kamperpoort

Doorgaan op wat er al is in de omgeving. Hier worden woningen toegevoegd en voorzieningen als een school en een buurtcentrum. De wijk wordt ontwikkeld door projectontwikkelaars, op gangbare wijze. Het groen is in dit scenario wat meer verspreid door de buurt, zodat iedere woning groen in de buurt heeft.

2: De Nieuwe Veemarkt

Hier worden naast woningen ook ruimten toegevoegd voor (creatieve) ondernemers, kleinschalige horeca en andere voorzieningen. De oudste IJsselhal wordt deels bewaard en krijgt een nieuwe invulling. Het groen is in dit scenario een groot centraal gelegen park. Hierdoor ligt niet elke woning aan het groen, maar is er wel een grotere groene ruimte waar een divers gebruik mogelijk is.

3: Maak je eigen stad

In dit scenario wordt de buurt ontwikkeld door de mensen die er gaan wonen en werken. Het gaat om zelf/samen je omgeving te maken. Er is ruimte voor experiment en coöperatief ondernemen en wonen. Het groen is hier een stelsel van wadi's en parkstroken. Dit vormt een raamwerk waarin eilanden liggen die ontwikkeld kunnen worden door de verschillende (groepen) nieuwe bewoners. Deze mogelijkheid verstevigt het buurgevoel en sociale samenhang.

- Hoe afdwingen groen bij ontwikkeling? Dit is op verschillende manieren mogelijk. Je kunt dit publiekrechtelijk of privaatrechtelijk regelen. Bijvoorbeeld door een maximum verhardingspercentage op te nemen van de kavel, of een instandhoudingsverplichting als je hagen aanplant. Het goed kunnen handhaven moet dan wel een voorwaarde zijn.
- Een andere mogelijkheid is om het groen als belangrijke waarde in de markt te zetten. Onderdeel van verkoop/verhuur. De uitkomst van de Groene batenplanner is dan mogelijke van toegevoegde waarde.
- Een andere mogelijkheid is een woontypologie te kiezen met een gezamenlijke tuin, terwijl de woningen zelf dan een relatief kleine buitenruimte (tuin, veranda, balkon) hebben. Een gemeenschappelijke tuin zal makkelijker groen, omdat meer mensen er belang bij hebben.
- De bottom-up benadering van de Groene Poort is een mooie manier om niet allen te vergroenen, maar ook op sociaal gebied iets te betekenen. Hiervoor moet dan wel de ruimte zijn. Iets creëren en niet te veel vastleggen, om te kijken hoe het groeit.
- Gertjan: zorgen voor voldoende daktuinen. Doesjka geeft aan dat we nog niet zover zijn, maar dat dat in het vervolg zeker belangrijk is. Uitgangspunt is natuurinclusief bouwen.
- Voorbeelden Maak je eigen stad; De Warren in Amsterdam (wooncoöperatie) en er zijn veel projecten op zo'n manier gerealiseerd in Duitsland en Zwitserland (ander bouwcultuur, Baugruppen).
- Mirjam: Kunnen er ook Tiny Houses komen? Tinyhouses zijn op deze plek niet gepland. Omdat je relatief veel open ruimte nodig hebt voor een paar huisjes, is het een niet heel duurzame manier van grondgebruik. Misschien is stapelen wel een optie?
- Gert Jan: Hoe zit het met het concilium? Hij heeft gehoord dat ze al een positie in de strook langs de Meeuwenlaan. Doesjka: De grond van de Veemarkt is in eigendom van de gemeente. Er wordt nog niet gesproken met ontwikkelaars over dit stuk; eerst moet de verkenning naar de ontwikkelmogelijkheden worden afgerond. De strook langs de Meeuwenlaan lijkt inderdaad in de handen van één ontwikkelcombinatie te komen. Het voordeel daarvan is dat er een samenhangend plan gemaakt kan worden voor de hele strook.

Hardop denken over de mogelijke rol van de Groene Poort in de toekomstige ontwikkelingen:

- Misschien nieuwe bewoners welkom heten, helpen met meteen een groene aanleg van de tuin of geveltuinjes.
- Doorgaan met wat ze doen, belangrijk is om groen te verspreiden door de wijk.
- De Groene Poorters geven aan dat het moeilijk is om nu een oordeel aan de drie scenario's te hangen. Ze hebben een Hands-on mentaliteit: leuk om meteen resultaat te zien van je acties.
- De groep van de Groene Poort wordt steeds groter.
- Doesjka heeft bewondering voor de kracht in de wijk. Dit is goud waard en het zou mooi zijn dit te laten overstromen richting het veemarktterrein.

- Het is een uitdaging om de wijk minder klinisch en stenig te maken. Het is een levendige wijk.
- Afgesproken wordt om iedereen aan te melden als lid van de Vrienden van de nieuwe veemarkt.
- Doesjka onderzoekt de mogelijkheden om als de afdeling archeologie van de gemeente uit de Elbertschool is verhuisd, wat er mogelijk is met het schoolterrein. Om de buitenkant aan te pakken en er iets moois groens van te maken. De Groene Poort kan hierbij dan een rol spelen. Ze hebben genoeg ideeën. Het is niet zeker of dit gaat lukken.
- We praten met verschillende groene partijen (collega's groen, milieuraad etc.) Het advies aan de Groene Poort is om bij hun eigen kracht te blijven. Ze zijn super concreet en realiseren dingen binnen korte termijn. De kracht is dat ze daarbij steeds meer mensen meenemen. Het zou geweldig zijn als de Groene Poort op termijn deze ervaringen en dynamiek in de (nieuwe) wijk brengen.
- De Groene Poort vindt het fijn dat ze op deze manier worden betrokken en dat de rol van groen serieus wordt genomen en dat dit ook blijft.
- Gert Jan is geïnspireerd geraakt en wil graag nog verder praten met Doesjka. Bij zijn werk werken ze aan IT-solutions voor stedenbouw en planologie. Misschien is het wat voor deze ontwikkeling.